

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ВАРНА
ИЗБЕРЕТЕ ФАКУЛТЕТ:
КАТЕДРА „ФИНАНСИ“

Приета от ФС (протокол №/ дата):

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС (протокол №/ дата):

Декан:

(доц. д-р Христина Благойчева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „РЕГУЛИРАНЕ И НАДЗОР НА ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР“

ЗА СПЕЦ: „Финанси“; ОКС „бакалавър“ – дистанционно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 9 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАБОТЕН ЕЗИК: български

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	9
В т.ч.:	
• ЛЕКЦИИ	6
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	3
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	171
В т.ч.:	
• ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КОНСУЛТАЦИИ	6
• САМОПОДГОТОВКА	165

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Недялко Вълканов)

2.
(доц. д-р Любомир Георгиев)

Ръководител катедра:
„Финанси“ (проф. д-р Стефан Вачков)

I. АНОТАЦИЯ

Цел на дисциплината е осигуряването на познания в областта на регулациите и надзорната дейност във финансовия сектор. В лекционния курс се представят спецификите на финансовото регулиране, регулаторната инфраструктура и инструментариум. Акцентира се върху съвременните практики, свързани с тенденциите за осъществяване на макропруденциална надзорна дейност и регулиране на финансовия сектор на системно равнище. Разглеждат се глобалните регулаторни стандарти и квазирегулаторни институции и единната европейска система за финансов надзор. В отделни теми са представени съвременните измерения на саморегулацията и най-актуалните тенденции, свързани с навлизането на високите технологии в подкрепа на финансовото регулиране. В рамките на лекционния курс студентите се запознават със същността на финансовото регулиране, видовете финансови регулации и инструменти за осъществяване на надзорна дейност, компонентите на мрежата за финансова сигурност, спецификите на микро- и макропруденциалното регулиране, глобалните регулаторни стандарти, както и със съвременните предизвикателства и посоки за развитие на финансовия надзор. Дисциплината разширява знанията на студентите в сферата на финансовите регулации, обогатявайки цялостната им квалификация и експертиза, получени по време на тяхното обучение.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ
ТЕМА 1. ФИНАНСОВО РЕГУЛИРАНЕ И ИКОНОМИЧЕСКА СТАБИЛНОСТ	
1.1.	Предпоставки за регулиране на финансовия сектор
1.2.	Същност, специфики и цели на финансовото регулиране
1.3.	Функционална класификация на финансовите регулации
ТЕМА 2. РЕГУЛАТОРЕН ИНСТРУМЕНТАРИУМ	
2.1.	Базисен регулаторен инструментариум
2.2.	Специфични регулаторни дейности
ТЕМА 3. МРЕЖА ЗА ФИНАНСОВА СИГУРНОСТ	
3.1	Централните банки като кредитори от последна инстанция
3.3.	Системи за депозитно гарантиране
3.4.	Механизми за потребителска защита
ТЕМА 4. РЕГУЛАТОРНА ИНФРАСТРУКТУРА	
4.1.	Компоненти на регулаторната инфраструктура
4.2.	Институционален дизайн
4.3.	Подходи за регулаторно позициониране

ТЕМА 5. НОВ ПОГЛЕД КЪМ ФИНАНСОВОТО РЕГУЛИРАНЕ	
5.1.	Поуките от глобалната финансова криза (2007-2008 г.)
5.2.	Новата значимост на системния риск
5.3.	Глобални системно значими финансови институции
ТЕМА 6. МАКРОПРУДЕНЦИАЛНО РЕГУЛИРАНЕ	
6.1.	Регулиране на микро и макроравнище
6.2.	Същност на макропруденциалното регулиране
6.3.	Макропруденциален регулаторен инструментариум
ТЕМА 7. ГЛОБАЛНИ РЕГУЛАТОРНИ СТАНДАРТИ И КВАЗИРЕГУЛАТОРНИ ИНСТИТУЦИИ	
7.1.	Посткризисни регулаторни реформи в САЩ и ЕС
7.2.	Наднационални квазирегулаторни институции
7.3.	Глобални регулаторни стандарти за минимален капитал, ликвидност и платежоспособност
7.4.	Други регулаторни стандарти и политики с глобално въздействие
ТЕМА 8. ЕВРОПЕЙСКА СИСТЕМА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР	
8.1	Единен надзорен механизъм в ЕС
8.2	Европейски съвет за системен риск (ESRB)
8.3	Европейски банков орган (ЕВА)
8.4.	Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕИОРА)
8.5.	Европейския орган за ценни книжа и пазари (ESMA)
ТЕМА 9. САМОРЕГУЛИРАНЕ ВЪВ ФИНАНСОВИЯ СЕКТОР	
9.1.	Аргументи „за“ и „против“ саморегулацията във финансовия сектор
9.2.	Саморегулаторни практики и равнища на саморегулация
9.3.	Бизнес етика и корпоративна социална отговорност
9.4.	Професионално-етични кодекси и механизми за докладване на нередности
ТЕМА 10. ВИСОКИТЕ ТЕХНОЛОГИИ В ПОДКРЕПА НА ФИНАНСОВОТО РЕГУЛИРАНЕ	
10.1.	Високотехнологични иновации в помощ на финансовото регулиране
10.2.	Коопериране с фирмите от сектора на RegTech
10.3.	Визия за високологичните регулатори (SupTech)

III. МЕТОДИ НА ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕ¹

Учебни ресурси. За подготовката по дисциплината студентите могат да ползват: електронни лекционни материали; електронно учебно помагало; мултимедийни презентации в допълнение към някои от темите, аудио и видео материали, както и допълнителни материали, качени на платформата за дистанционно обучение.

Учебни дейности. Обучението по дисциплината включва предоставяне на пълен комплект електронни учебни материали по всяка тема, възможност за дистанционно изготвяне на задание за текущ контрол, както и осигуряване на обратна връзка със студентите чрез платформата за електронно обучение.

IV. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№ по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Електронен тест	1	31
1.2.	Задание за текущ контрол (реферат, казус)	1	40
Общо за семестриален контрол:		2	71
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Присъствен тест с отворени и затворени въпроси		100
Общо за сесиен контрол:		1	100
Общо за всички форми на контрол:		3	171

V. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Регулиране и надзор на финансовия сектор“, публикувани в платформата за дистанционно обучение на ИУ – Варна.

ДОПЪЛНИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

1. Вълканов, Н. (2019). Compliance в помощ на финансовото регулиране, Варна: Наука и икономика.
2. Вълканов, Н. (2018). RegTech и SupTech - високотехнологичните иновации в сферата на финансовото регулиране // Известия на Съюза на учените - Варна. Серия „Икономически науки“, бр 7, т. 2, с. 44 – 54.

¹ Методите за подготовка и провеждане на обучение се представят в съответствие с утвърдената Инструкция за разработване на учебна програма за дисциплина в дистанционна форма на обучение на Икономически университет – Варна.

3. Вълканов, Н. (2018). Тенденцията към гранулиране или новата визия за нефинансовите рискове // Известия на Съюза на учените - Варна. Серия „Икономически науки“, бр. 7, т. 2, с. 34 - 43.
4. Георгиев, Л. Н. Вълканов. (2014). Финансово посредничество, Трето допълнено и преработено издание, ИК „Стено“, Варна.
5. Andenas, M., Chiun, Ir. (2013). The Foundations and Future of Financial Regulation: Governance for Responsibility.
6. Bank for International Settlements (2012). Core Principles for Effective Banking Supervision.
7. Cargill, Th. (2017). The Financial System, Financial Regulation and Central Bank Policy. Cambridge University Press.
8. Llewellyn D. (2010). Post Crisis Regulatory Strategy: A Matrix Approach. SUERF/Central Bank and Financial Services Authority of Ireland, Conference, Dublin.
9. Mishkin, Fr. (2014). The Economics of Money, Banking, and Financial Markets: Eleventh Edition. Pearson Education Limited.
10. The Oxford Handbook of Financial Regulation (2015), Edited by N. Moloney, E. Ferran and J. Payne. Oxford University Press.